

the ethnic group, on the other – the totality of health knowledge, accumulated by our people for centuries, that is, health-saving behavior, the folk wisdom enshrined in it sayings, riddles, songs, charms, in the Ukrainian language and way of life of the people.

Conclusion. Ukrainian folk tradition health-saving can help modern people pay more attention to their health and the health of others. For this you need to choose the right content, tools, forms and methods, conditions of training and education that contribute to positive motivation to promote healthy behaviors.

Key words: pedagogical technology; socio-pedagogical technology; behavior; learned behavior; health-saving behavior and its skills; health-saving; Ukrainian folk traditions; ethnovalueology.

*Одержано редакцією 06.09.2016
Прийнято до публікації 13.09.2016*

**УДК 378.14.015.62-057.876:
371.15:[377.35-057.212:624]**

ВОЛОСЮК Тетяна Вікторівна,
здобувач Глухівського національного
педагогічного університету імені О. Довженка,
Україна

РЕЗУЛЬТАТИ КОНСТАТУВАЛЬНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ З ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ БУДІВЕЛЬНОГО ПРОФІЛЮ

Анотація. Розглянуто процес діагностування рівня сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю. Розкрито хід констатувального експерименту, який мав на меті з'ясування як рівня сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю, так і стану організації цього процесу в навчальному закладі. З'ясовано, що рівень організації процесу формування професійного іміджу майстрів виробничого навчання будівельного профілю є недостатнім, що приводить до недостатнього рівня сформованості професійного іміджу в зазначеній категорії студентів.

Ключові слова: професійний імідж; констатувальний експеримент; освітній моніторинг; кваліметрична методика оцінювання; діагностичний інструментарій; майстер виробничого навчання; рівень сформованості; критерії; компоненти.

Постановка проблеми. Соціально-економічна трансформація сучасного суспільства на перший план виносить проблему необхідності якісних змін у професійній підготовці фахівців. Насичення ринку праці кадрами економічного, юридичного й управлінського напрямів підготовки обумовлюють потребу в фахівцях професійно-технічних спеціальностей. У зв'язку з цим актуалізується діяльність майстра виробничого навчання як основної одиниці трансформації виробничого і педагогічного досвіду, виховання професіонала і вдосконалення професійної майстерності майбутніх студентів.

З урахуванням активної інтеграції української економіки до європейського і світового економічного й соціокультурного простору формуються нові вимоги до конкурентоспроможного фахівця, підвищується рівень професійної компетентності майбутніх фахівців, зростає необхідність пошуку шляхів формування індивідуальних особистісних антишаблонних якостей професіонала. З огляду на сучасні критерії професіоналізму сучасного фахівця актуалізуються питання створення високого

соціального престижу конкретної особистості, форм життєвого прояву її індивідуально-ділових характеристик. У зв'язку з цим виникає потреба цілеспрямованого формування привабливого особистісного образу фахівця, його професійного іміджу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічні засади дослідження іміджу представлено в роботах Г. Почепцова [1], С. Болсун [2], Т. Гаміної [3], О. Панасюка [4], В. Шепеля [5]; специфіку формування професійного іміджу майбутніх фахівців досліджують Л. Данильчук [6], Ю. Дзядевич [7], І. Размолодчикова [8] та ін.

У процесі проведення дослідження сутності феномену «професійний імідж» ми дійшли висновку про комплексність структури цього поняття. На нашу думку, професійний імідж майстра виробничого навчання будівельного профілю – це сукупний образ фахівця, який комплексно поєднує і синхронізує особистісні й професійні характеристики відповідно до вимог освітнього простору та будівельного виробництва. Аналізуючи структуру професійного іміджу майбутніх фахівців окресленої галузі, нами виокремлено її компонентний склад, а саме: особистісно-інтелектуальний, практично-дієвий і соціально-образовий компоненти. Узагальнені результати досліджень дають підстави стверджувати, що професійний імідж зазначених фахівців формується внаслідок наявності педагогічних і виробничих компетентностей, позитивних особистісних якостей, умотивованості до професійного саморозвитку майбутнього майстра виробничого навчання.

Метою статті є розгляд процесу діагностування рівня сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю на етапі проведення констатувального експерименту.

Виклад основного матеріалу. Дослідження рівня сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю й рівня організації процесу формування зазначеної категорії проведено в навчальних закладах І-ІІ рівнів акредитації. До педагогічного експерименту були задіяні студенти – майбутні майстри виробничого навчання будівельного профілю. Існуючий рівень сформованості професійного іміджу в констатувальному експерименті визначався у студентів других і третіх курсів. Систематично в ході дослідження аналізувався і рівень організації відповідного процесу в навчальному закладі.

Відповідно до мети констатувального експерименту було здійснено вхідне діагностування рівня сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю, проаналізовано отримані результати. Висловлено припущення, що розроблення діагностичного інструментарію визначення рівня сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю і кваліметричної методики оцінювання рівня організації цього процесу дозволить об'єктивно з'ясувати реальний стан цього процесу в практиці навчальних закладів і встановити вихідні дані для формувального експерименту.

Питання освітнього моніторингу і діагностики педагогічних процесів не втрачають своєї актуальності та досліджуються багатьма науковцями. Особливо цікавими в аспекті нашого дослідження є питання розроблення і застосування кваліметричних методик багатофакторного оцінювання в педагогіці, які вивчають Т. Гребеник [11], Г. Єльнікова [10], О. Касьянова [9] та ін.

Аналіз наукових здобутків дослідників щодо змісту освітнього моніторингу засвідчує, що його розуміють як послідовне здійснення збору сутнісної й різносторонньої інформації про якість освіти, її опрацювання, систематизації, глибокого аналізу, оцінювання, інтерпретації, прогнозу подальшого розвитку і вироблення заходів щодо корекції освітнього процесу і створених для нього умов [12]. Професор Г. Єльнікова наголошує на тому, що моніторинг – це векторне

відслідковування динаміки розвитку суб'єктів діяльності освітньої системи [10]. Натомість О. Касьянова визначає педагогічний моніторинг як супровідний контроль і поточне коригування взаємодії педагога і студента в організації й здійснені навчально-виховного процесу [9]. Ураховуючи широкий спектр методів здійснення освітнього моніторингу і діагностування педагогічних явищ, для реалізації констатувального експерименту нами використано анкетування, тестування, метод рейтингу, спостереження, педагогічний консалтум тощо.

У ході дослідження нами розроблено діагностичний інструментарій визначення рівня сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю; обрано й опрацьовано багатофакторну діагностичну методику оцінювання рівня організації цього процесу; організовано робочу групу щодо організації діяльності з метою застосування кваліметричного підходу до моніторингу процесу підготовки майбутніх фахівців і, як результат, розроблення кваліметричної моделі визначення рівня організації процесу формування професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю.

Диференціація рівнів сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю ґрунтуються на інтеграції індивідуальних, паралельних і вертикальних характеристик вияву професійного іміджу студентів (його інтелектуально-особистісного, практично-дієвого та емоційно-образового компонентів), обраховується у визначених балах (табл. 1):

Таблиця 1.

Шкала діагностування рівнів сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю

Рівні	Результати діагностування (R), бали
Достатній	$0 \geq R \geq 42$
Середній	$43 \geq R \geq 69$
Високий	$70 \geq R \geq 90$

З метою досягнення ефективності оцінювання процесу формування майбутніх фахівців ураховано думку як студентів, так і педагогічних працівників вищих навчальних закладів, майстрів виробничого навчання професійно-технічних закладів і працівників будівельної галузі.

Нами було визначено рівні сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю, рівні організації цього процесу і діагностичний інструментарій, за допомогою якого продіагностовано сформованість професійного іміджу за найбільш вагомими показниками інтелектуально-особистісного, практично-дієвого та емоційно-образового компонентів. Склад окреслених показників визначено за допомогою групи експертів, до якої увійшли педагогічні працівники, представники будівельного виробництва, громадськості й студентського активу. Якість сформованості професійного іміджу в досліджені розглянуто на трьох рівнях (високому, середньому і достатньому).

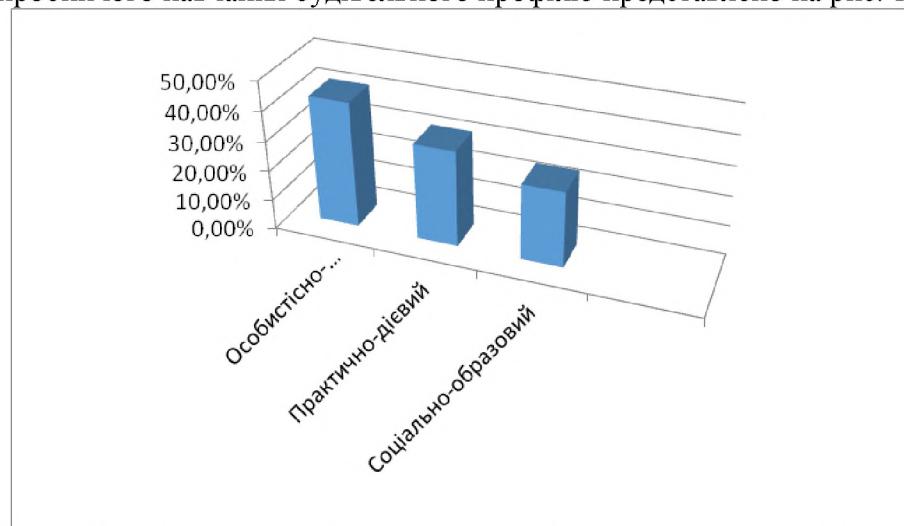
У рамках констатувального експерименту в досліджені рівня сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю брали участь 352 особи, що становить 62,5 % від загальної кількості учасників експерименту, зокрема в експериментальних групах – 172 особи, у контрольних – 180 осіб. У ході дослідження використано методи анкетування, тестування, психолого-педагогічного спостереження.

Діагностування рівня сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю проведено експертами за такими показниками: позитивні особистісні якості та приемна зовнішність; вихованість і рівень загальної культури; знання й уміння самоорганізації; виробничі, педагогічні знання й уміння; здатність до командної роботи і лідерські якості; уміння самопрезентації; позитивна репутація; соціальна активність та ін.

Для діагностики сформованості професійного іміджу майстрів виробничого навчання будівельного профілю у процесі фахової підготовки було застосовано відповідний діагностичний інструментарій, до складу якого включено анкету аналізу уявлень студентів щодо змісту професійного іміджу майстра виробничого навчання і трифакторний інструментарій діагностування рівня сформованості професійного іміджу майстра виробничого навчання будівельного профілю.

Узагальнення результатів дослідження показує, що учасники процесу формування професійного іміджу майстрів виробничого навчання будівельного профілю по-різному розуміють поняття «професійний імідж» і процес його організації. У процесі дослідження встановлено, що для 48,3 % респондентів важоме значення при формування професійного іміджу відіграють професійна майстерність, володіння інноваційними технологіями і лідерські здібності; 34,5 % – уважають особливо важливими в цьому процесі приемну зовнішність, постійну самоосвіту і вміння презентувати себе; 17,2 % – актуалізують самоорганізацію, самодисципліну і високу громадську активність. Комплексний аналіз результатів дослідження показує, що 79,3 % респондентів невірно розуміють зміст поняття «професійний імідж майстра виробничого навчання будівельного профілю». Цікавим для дослідження є той факт, що 79,8 % респондентів уважають необхідним для майстра виробничого навчання будівельного профілю опікуватися формуванням свого професійного іміджу, натомість 89,4 % – убачають виключну цінність цього процесу для подальшого кар'єрного зростання і вважають доцільним поповнити свої знання щодо специфіки формування професійного іміджу.

Порівняльний аналіз результатів проведених досліджень показує, що 42,2 % респондентів особливо цінним в окресленому процесі вважають практично-дієвий компонент професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю; 32,3 % – на друге місце ставлять особистісно-інтелектуальний компонент; третю позицію (25,5 % респондентів) за важомістю займає соціально-образовий компонент. Візуально розподіл за важомістю компонентів професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю представлено на рис. 1:

Рис. 1. Важомість компонентів професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю

Поданий схематично розподіл демонструє відсутність комплексності й недостатність уявлень про значущість компонентного складу професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю.

Аналіз результатів експерименту здійснено методом статистичної перевірки, за допомогою якого встановлено співпадіння характеристик експериментальної та контрольної груп. Проаналізуємо результати дослідження відповідно до критеріїв професійного іміджу.

Ціннісний критерій. Кількість студентів, які за даним критерієм перебувають на високому рівні, в експериментальних групах становить 16,85 % від загальної кількості студентів, відповідно в контрольних – 15,57 %. Дані різняться на 1,28 % на користь експериментальної групи. На достатньому і середньому рівнях дані різняться на 0,54 % на користь експериментальної групи і 1,8 % на користь контрольної групи відповідно. Порівняльний аналіз результатів щодо особистісно-інтелектуального компонента, який виражається ціннісним критерієм, засвідчує, що респонденти експериментальної та контрольної групи надають перевагу епізодичному усвідомленню вагомості нарощення професійних знань, особистісного потенціалу і рівню загальної культури.

Операційний критерій. Згідно з результатами дослідження, більше ніж 50 % студентів за даним критерієм мають достатній рівень як в експериментальних, так і в контрольних групах. Це означає, що студенти недооцінюють вагомість професійних умінь і навичок самоорганізації, не прагнуть до підвищення педагогічної й виробничої майстерності і не вважають окреслені вміння необхідними для формування професійного іміджу. Лише близько 10 % студентів в експериментальній і контрольній групах відшліфовують свої професійні навички і прагнуть до їх удосконалення, системно працюють над собою, розвивають свої організаційні вміння й навички ефективної роботи в команді.

Рефлексивний критерій характеризує соціально-образовий компонент професійного іміджу. На високому рівні знаходяться близько 30 % респондентів експериментальної й контрольної груп, що свідчить про розуміння студентами вагомості й прагнення до покращення зовнішнього вигляду, позитивної репутації та налагодження невідривного зв'язку з соціумом при формуванні професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю.

У рамках констатувального експерименту з'ясовано рівень професійного іміджу майстрів виробничого навчання будівельного профілю у процесі фахової підготовки: високий рівень виявлено в 20,4 % респондентів, середній – у 56,7 %, достатній – у 22,9 %.

У констатувальному експерименті з дослідження рівня організації процесу формування професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю брали участь 177 осіб – 33,5 % від загальної кількості респондентів, відповідно серед них: 42,4 % – керівники, викладачі, працівники закладу; 13 % – студенти; 44,6 % – працівники будівельного виробництва, майстри виробничого навчання і представники громадських організацій. За кількісним складом учасників експерименту розподілено так: представники адміністрації та завідувачі відділеннями, практиками – 19; викладачі та працівники навчального закладу – 56; студентські лідери – 23; представники громадських організацій – 26; працівники будівельного виробництва – 28; майстри виробничого навчання – 25.

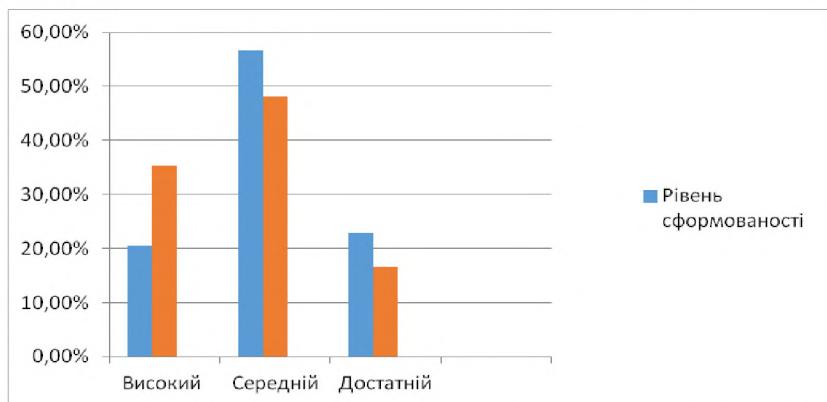
Рівень організації процесу формування професійного іміджу майстрів виробничого навчання будівельного профілю у процесі фахової підготовки визначено за допомогою кваліметричної багатофакторної моделі за трьома факторами: підготовленість суб'єктів до здійснення організації процесу формування професійного іміджу студентів визначеної спеціальності, здійснення окресленого процесу та його результативність. Результати моніторингу рівня організації процесу формування професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю за факторами представлені в табл. 2:

Таблиця 2.

Рівні організації процесу формування професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю (за факторами), що встановлені на етапі констатувального експерименту

Фактори	Рівні	Експери-ментальні групи (%)	Контрольні групи (%)
Підготовленість суб'єктів до здійснення організації процесу формування професійного іміджу майстрів виробничого навчання	Високий	17,55	17,98
	Середній	62,58	60,90
	Достатній	19,87	21,12
Організація процесу формування професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю	Високий	27,31	28,14
	Середній	52,65	50,38
	Достатній	20,04	21,48
Результативність організаційних дій щодо формування професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю	Високий	20,47	20,89
	Середній	66,29	62,57
	Достатній	13,24	16,54

Результати застосування кваліметричної багатофакторної моделі оцінювання рівня організації процесу формування професійного іміджу дають підстави стверджувати, що 35,3 % респондентів мають високий рівень управління; 48,1 % – середній і 16,6 % – достатній рівень. Отримані результати представлено на рис. 2:

Рис. 2. Рівні сформованості професійного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання будівельного профілю та рівні організації зазначеного процесу

Як свідчать дані, що представлені на рис. 2, групи студентів за рівнями сформованості професійного іміджу розподілені нерівномірно. Найбільший відсоток студентів (56,7 %) мають середній рівень сформованості професійного іміджу, що перевищує на 36,4 % кількість студентів, які мають високий рівень, і на 33,8 % – достатній.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Результати констатувального експерименту вказують на недостатній рівень організації процесу формування професійного іміджу майстрів виробничого навчання будівельного профілю у процесі фахової підготовки, що приводить до недостатнього рівня сформованості професійного іміджу в зазначеній категорії студентів.

Уважаємо за необхідне продовжувати подальші дослідження динаміки підвищення рівня сформованості професійного іміджу майстрів виробничого навчання будівельного профілю за умови визначеного впливу на організацію цього процесу в навчальному закладі.

Список використаної літератури

1. Почепцов Г. Имиджелогия / Г. Почепцов. – Москва : Рефл-бук, К. : Ваклер, 2002. – 704 с.
2. Болсун С. А. Професійний імідж керівника навчального закладу / С. А. Болсун // Управління школою. – 2013. – № 7/9. – С. 51–55.
3. Гаміна Т. С. Ефективне ділове спілкування як умова формування привабливої іміджу особистості / Т. С. Гаміна // Соціальна педагогіка : теорія та практика. – 2011. – № 2. – С. 31–37.
4. Панасюк А. Ю. Формирование имиджа : стратегия, психо-технологии, психотехники / А. Ю. Панасюк. – Москва : Омега-Л, 2007. – 266 с.
5. Шепель В. М. Имиджеология : секреты личного обаяния / В. М. Шепель. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2005. – 472 с.
6. Данильчук Л. А. Формування професійно-особистісного іміджу майбутніх фахівців фінансово-економічного профілю : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Л. О. Данильчук. – Житомир, 2007. – 267 с.
7. Дзядевич Ю. В. Педагогічні умови формування професійного іміджу у студентів мистецьких спеціальностей : автореферат дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Ю. В. Дзядевич. – Херсон, 2012. – 20 с.
8. Размолодчикова І. В. Формування професійного іміджу вчителя початкових класів у процесі вивчення фахових дисциплін : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / І. В. Размолодчикова. – Кривий Ріг, 2011. – 263 с.
9. Касьянова О. М. Моніторинг в управлінні навчальним закладом / О. М. Касьянова //Управлінський супровід моніторингу якості освіти. – Харків : Основа, 2004. – 96 с.
10. Єльникова Г. В. Теоретичні основи адаптивного управління соціальними системами / Г. В. Єльникова // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 6. – С. 59–64.
11. Гребеник Т. В. Формування готовності студентів вищих навчальних закладів до реалізації професійної кар'єри / Т. В. Гребеник // Вісник Черкаського університету. Серія : «Педагогічні науки». – Черкаси, 2014. – № 25 (318). – С. 34–40.
12. Романіченко І. В. Моніторинг в освіті. Частина I у питаннях і відповідях / І. В. Романіченко, О. А. Колінко. – Миколаїв, 2008. – 52 с.

References

1. Pocheptsov, H. (2002). *Imageology*. Moscow (in Russ.)
2. Bolsun, S. A. (2013). *Professional image of the head of the institution. Upravlinnia shkoloiu* (School management), 7, 9, 51–55 (in Ukr.)
3. Hamina, T. S. (2011). *Effective business communication as a condition for the formation of an attractive image of the individual. Sotsialna pedahohika : teoriia ta praktyka* (Social Pedagogy: Theory and Practice), 2, 31–37 (in Ukr.)
4. Panasiuk, A. Iu. (2007). *Formation of image: strategy, psycho-technology, psychotechnics*. Moscow: Omeha-L (in Russ.)
5. Shepel, V. M. (2005). *Imageology: the secrets of personal charm*. Rostov: Fenyks (in Russ.)
6. Danylchuk, L. A. (2007). *Formation of professional and personal image of future financial and economic profile*. Zhytomyr (in Ukr.)
7. Dziadovych, Iu. V. (2012). *Pedagogical conditions of formation of professional image in students of art specialties*. Kherson (in Ukr.)
8. Razmolodchikova, I. V. (2011). *Formation of a professional image elementary school teacher in the study of professional disciplines*. Kryvyyi Rih (in Ukr.)
9. Kasianova, O. M. (2004). *Monitoring in the management of the institution*. Kharkiv: Osnova (in Ukr.)
10. Ielnykova, H. V. (2006). *The theoretical basis of adaptive social systems management. Dyrektor shkoly, litseiu, himnazii* (Director schools, lyceums, gymnasiums), 6, 59–64 (in Ukr.)
11. Hrebennyk, T. V. (2014). *Formation of readiness of students of higher education institutions to implement professional career*. Pedahohichni nauky (Teaching Science), 25, 34–40 (in Ukr.)
12. Romanichenko, I. V., & Kolinko, O. A. (2008). *Monitoring in education. Part I of questions and answers*. Mykolaiv (in Ukr.)

Abstract. Volosyuk T. V. The results of ascertaining experiment with the creation of professional image of future masters of industrial training of building profile.

Introduction. The issue of the creation of high social prestige of a particular individual forms of life manifestation of individual and business characters are actualized as to the current

criteria of professionalism of the modern specialist. In this regard there is a need for goal-oriented, attractive personal image specialist, his professional image.

Purpose. *To represent the results of the ascertaining stage of pedagogical experiment on formation of professional image of the future masters of industrial training of building structure.*

Results. *The research of formation of professional image of the future masters of industrial training of building structure and organization of the process of formation of this category was carried out in the educational establishments of the first-second levels of accreditation. The formation of the professional image by the most significant indexes of intellectual and personal, practical and effective emotional components was diagnosed with the help of the developed diagnostic instruments. The results of the research have shown the lack of consistency and ideas about the importance of the youth component of professional image. It was also determined the percentage distribution of students by levels of professional image formation (high, medium, sufficient). The level of professional image formation process of this category of students was assessed with the help of the developed qualimetric multivariable models on certain factors. The dependence between the level of formation of professional image and the level of the organization of the outlined process in the educational establishment was determined.*

Originality. *The level of formation of professional image of the future masters of industrial training building structure was first investigated using the developed diagnostic instruments of the level determination of the formation of future specialists' professional image. The level of the organization of this process by applying of the developed qualimetric models of valuation. Level of the organization of this process was determined.*

Conclusion. *The results of the ascertaining experiment indicate on the insufficient level of the organization of professional image formation process masters of industrial training building profile in the professional image formation process of masters of industrial training building profile in the professional training which leads to insufficient formation of professional image in the pointed out category of students. We consider it is necessary to continue further studies of the dynamics of level raising of the professional image formation of masters of industrial training building structure using the implementation in practice of the educational establishment the developed model of professional image formation of future masters of industrial training building structure.*

Key words: *professional image; ascertaining experiment; educational monitoring; qualimetric methods of assessment; diagnostic instrument; master of education; the level of formation; criteria; components.*

Одержано редакцію 06.09.2016
Прийнято до публікації 14.09.2016

УДК 81'243:378

HOLUBNYCHA Lyudmyla Oleksandrivna,
Full Professor of the Department of Foreign Languages № 3, Yaroslav Mudryi National Law University, Doctor of Pedagogy, Associate Professor, Ukraine

INTENSIFICATION OF STUDENTS' COGNITIVE ACTIVITY WHILE FORMING SKILLS OF ENGLISH MONOLOGUE SPEECH (EXPERIENCE EXCHANGE)

Анотація. Розглянуто проблему активізації пізнавальної діяльності студентів немовних ВНЗ на заняттях з іноземної мови під час формування навичок мовлення (монологічного висловлювання), зокрема при роботі з розмовною темою. Представлено основні характеристики досліджуваного феномену. Описано найбільш суттєві для вивчення іноземної мови риси монологічного висловлювання, що базується на матеріалі навчальних розмовних текстів, а саме: відносно низький рівень проблематичності, описовий характер висловлювання, доступність друкованої основи. Значну увагу приділено висвітленню досвіду